

“Des de sempre m’ha inquietat el món de la imaginació”

Marc Levy (París, 1961) viu en un núvol, com els protagonistes de la seva novel·la ‘I si fos veritat...’ (Proa, 2000). Director d’un taller d’arquitectura a la capital francesa, és l’epicentre d’un fenomen literari amb què tots hem somiat alguna vegada. La seva primera obra literària ha esdevingut un ‘best-seller’ a França i ha captivat el mateix Steven Spielberg.

I si fos veritat... i va començar essent una història per explicar al seu fill de deu anys perquè agafés el son, i ha acabat essent una de les obres més venudes a França (més de 400.000 exemplars), traduïda a més de trenta llengües i portada al cinema per mà del rei Mides de Hollywood, Steven Spielberg, que li ha comprat els drets per dos milions de dòlars. El més fort de tot plegat és que el director nord-americà en va tenir prou amb la recensió del llibre, per enamorar-se’n, un sentiment que captivarà el lector quan s’endinsi en les pàgines d’un emotiu conte de fades en què tot és possible. Una història d’aparicions i desaparicions, una novel·la d’amor farcida de sorpreses i sobresalts, en què una jove metgessa que es troba en estat de coma té una doble vida amb un arquitecte de San Francisco. El rotatiu anglès *The Guardian* ha batejat *I si fos veritat...* com el darrer esdeveniment editorial.

Marc Levy apel·la constantment a l’ètica arquitectònica com a principi vital d’una professió que, potser momentàniament, ha deixat aparcada a favor de l’obra literària. Ell, millor que ningú, ens pot parlar de la conjunció entre la creació arquitectònica i la literària, dos mons agafats de la mà, que recuperen l’esperit renaixentista dels grans creadors.

—Quan escriurà la novel·la sobre la història de Marc Levy, l’arquitecte que, de cop i volta, es converteix en un fenomen en el món literari?

—Ha, ha! Quan sigui prou vell i tingui prou coses interessants per explicar.

—Pot assegurar que Steven Spielberg ha estat el seu geni de la llàntia màgica?

—Sí, però ja ho era abans que parlés amb ell, al marge que hagi escollit la meua novel·la per dur-la al cinema i la bona sintonia que hi ha hagut entre tots dos. Spielberg és una persona molt interessant pel seu tarannà i la seva obra. Em va dir: “Moltes gràcies per haver escrit un llibre que parla d’un món desconegut.”

—La imaginació és un món que cada vegada ens és més llunyà?

—Jo, en tot cas, provo d’apropar-la. És molt important per a la vida. Als divuit o dinou anys vaig sentir una frase que crec que és d’Einstein —i si no ho és, que em perdonin—, que deia que un home o una dona que han perdut la imaginació estan morts. El món de la imaginació, dels somnis, la capacitat de meravellar, de la sorpresa és un lligam importantíssim amb les coses de la vida. Jo sóc molt sensible a les coses de la infància. Des de sempre m’ha inquietat molt el món de la imaginació i m’ha sorprès molt que els nens de tot el món, sigui quina sigui la seva ètnia, la seva religió, educació, tenen en comú la capacitat d’imaginar. I sovint la gent gran torna a tenir aquesta mirada que els adults han perdut. Però, a mi, m’interessen els adults que guarden aquest esperit d’imaginació. Us explicaré una anècdota que vaig viure: algú rep una joguina molt gran i maca i, de cop i volta, es posa a jugar amb la caixa, i la transforma en un garatge. Llavors vaig pensar: “Això és imaginació!”, la capacitat de transformar.

—L'amor i l'humor, presents al llibre, són bons companys?

—Sí, és important que siguin bons amics. És una aliança fonamental perquè l'amor, la vida, sense humor, seria insuportable. Tots tenim molta por de la banalitat que s'inscriu en el quotidià i l'única forma de vèncer-la és amb l'humor. L'originalitat del dia a dia no és fer grans coses meravelloses, sinó la capacitat de tenir humor fins i tot en els moments més difícils.

—Els contes que explica al seu fill

—Com ha influït el món de l'arquitectura en el de la creació literària?

—És una pregunta que m'he plantejat moltes vegades: quin és el lligam entre les meves dues activitats? Un arquitecte i, sobretot el cap d'una empresa d'arquitectura, ha de tenir un esperit de síntesi i d'estructura molt gran, però no sé si aquesta capacitat em ve de l'arquitectura o ja la tenia. No acabo de saber què és la locomotora i què és el vagó. És un punt comú que comparteixo, per posar un

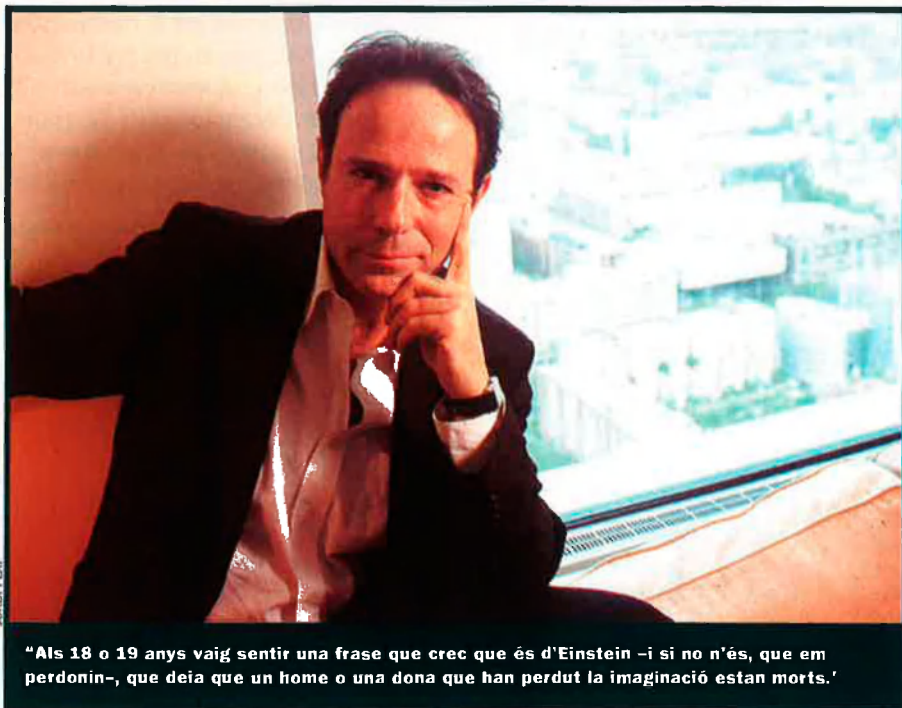
passejat per Barcelona, he anat a dos restaurants, i realment em sorprèn la quantitat i qualitat del disseny d'interiors. No només del disseny, sinó sobretot de la qualitat dels acabats. He de felicitar totes les empreses del sector i tots els oficis que hi ha al darrere (fusters, ebenistes...). També m'ha sorprès la qualitat de la forja, del ferro. No dic tot això amb demagògia sinó perquè realment m'ha sorprès. Si mai m'he de construir una casa, ho faré a Barcelona. La qualitat dels arquitectes i dels obrers que hi ha al darrere és molt alta.

—L'estructura d'una llar, fins a quin punt afecta o la podem relacionar amb la relació de la parella que hi viu, la convivència entre dues persones?

—Per començar, la Lauren no ocupa gaire espai a la novel·la... Seriosament, l'important no és tant el tamany com el volum d'una casa, perquè és el volum i el joc de la perspectiva el que crea variació; això és importantíssim de tenir-ho clar, perquè l'ull funciona com un altre múscul del cos. L'harmonia és molt important, però també la variació, perquè l'ull pugui treballar contínuament. I són les perspectives les que permeten aquesta variació i permeten un joc amb el volum, perquè l'amplien o l'escurcen. I també és molt important el joc amb els materials i amb la il·luminació. A la *suite* on som ara de l'Hotel Arts aquesta qüestió està molt ben resolta. I justament aquest amor per la feina d'arquitecte per buscar el volum i les perspectives és el que fa que un espai sigui habitable harmònicament o no. No és una qüestió de tamany ni de luxe, sinó simplement d'haver reflexionat sobre aquesta relació.

—Què ens pot dir de la seva segona novel·la?

—A la següent novel·la reapareix el personatge de l'inspector Pilguez, l'acció transcorre entre Nova York i l'Amèrica Central, i torna a ser la història d'una trobada entre un home i una dona, és una història d'amor. I ja no us puc dir res més!

"Als 18 o 19 anys vaig sentir una frase que crec que és d'Einstein -i si no n'és, que em perdonin-, que deia que un home o una dona que han perdut la imaginació estan morts."

continuaran essent font d'inspiració en les properes novel·les?

—Els contes que explico al meu fill no són una font d'inspiració per treure temes, sinó que em fan venir ganes d'escriure. De tota manera, sí que és cert que jo sempre escric pel meu fill, perquè us confesso que la por que sento cap a la segona novel·la no és tant per l'expectació que s'ha creat, sinó perquè no vull que el meu fill, quan la llegeixi, d'aquí a vint anys, em digui que era pitjor que la primera.

—Marc Levy és un escriptor amagat dins un arquitecte?

—És massa d'hora per dir això, amb un sol llibre no es poden fer estimacions d'aquest tipus. En un sol arbre no hi ha res a amagar.

exemple, amb un pastisser, que a partir de diverses matèries acaba fent una creació. I ara explicaré el que no tenen en comú l'escriptor i l'arquitecte. L'arquitecte s'està mesos i mesos per dissenyar un edifici, i durant aquests mesos ha de tenir en compte la demanda del client. Al cap de molts mesos, quan l'edifici ja s'ha construït, arriba el client i li pot dir, a l'arquitecte, que la porta del garatge grinyola. I en canvi, en una novel·la, es pot escriure que la porta del garatge grinyola i ningú li ho pot discutir.

—Què li sembla Barcelona?

—M'ha sorprès la ciutat pel que fa a la qualitat, l'enginy i, sobretot, per la quantitat de disseny, especialment dels objectes i del mobiliari. M'he